

Jaarverslag 2017

De doorontwikkeling van de Erkenningregeling

HET CBF IN 2017

Colofon

Uitgave en inhoud CBF, Anthony Fokkerweg 1, 1059 CM Amsterdam
Tekst en coördinatie Nicole Resink i.s.m. CBF
Vormgeving Majorie Kool (koola.nl)

Disclaimer

Dit jaarverslag hebben we met grote zorg samengesteld. Voor informatie die onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaardt de redactie geen aansprakelijkheid. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de inhoud van dit jaarverslag.

Copyright

Het CBF behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor op de inhoud van dit jaarverslag. Het is niet toegestaan de informatie anders dan voor persoonlijk gebruik te verspreiden of te kopiëren zonder schriftelijke toestemming van het CBF.

Contact

Heeft u vragen over dit jaarverslag of het CBF? Neem gerust contact met ons op: 020 417 0003 of info@cbf.nl

Inhoud

Voorwoord	p. 5
1. Het CBF en de Erkenningregeling	p. 6
2. Toezicht	
2.1 Actief toezicht	p. 10
2.2 Reactief toezicht	p. 12
3. Informeren	p. 15
4. Reflecteren	p. 18
5. Het CBF als organisatie	p. 20
6. Governance	p. 22
7. Financiën	p. 24
Bijlages	
• Samenstelling Raad van Toezicht en haar commissies	p. 26
• Jaarrekening 2017	p. 27
• Controleverklaring	p. 41

Voorwoord

2017 was het jaar waarin een belangrijke **mijlpaal** bereikt werd: 500 Erkende Goede Doelen in Nederland. Hiermee staat ruim 80% van het particuliere geefgeld onder actief toezicht van het CBF. Twee jaar na de introductie is 'de Erkenning' hard op weg om de standaard te worden in de goedbedoelensector.

Dat is allereerst goed nieuws voor het publiek, dat er bij Erkende Goede Doelen van uit kan gaan dat de zaken op orde zijn. Het is ook een goede ontwikkeling voor erkende organisaties, die samen het overtuigende signaal afgeven dat je aan een Erkend Goed Doel gerust kunt geven. En het is belangrijk voor de sector als geheel. Met de Erkenningsregeling laten we zien serieus werk te maken van **toezicht**, **kwaliteit** en **professionalisering**.

Kenmerkend voor dit laatste is de voortvarendheid waarmee het CBF in 2017 zijn reflectieve kerntaak heeft opgepakt met de introductie van de **Impact Challenge** - een sectorbreed initiatief om de impact van de sector te vergroten en beter zichtbaar te maken.

Ook wat betreft zijn informerende kerntaak zat het CBF niet stil. In 2017 was de lancering van de allereerste sectorbrede **campagne** om de publieksbekendheid met de Erkenning te vergroten: 'Geef gerust aan een Erkend Goed Doel'. En we zien dat het CBF steeds beter wordt gevonden als vraagbaak voor gemeentes, publiek, goede doelen en de media.

Intern investeerde het CBF in een grondige **verbeterslag**, waardoor de kwaliteit van de diensten en de klantvriendelijkheid verbeterden.

We kijken daarom met gepaste trots terug op een productief 2017 waarin de voorgenomen resultaten behaald zijn. Was 2016 het jaar van de introductie van de Erkenningsregeling en 2017 het jaar van haar doorontwikkeling, in 2018 zetten we ons vol overgave in om de relevantie van de Erkenning verder te vergroten.

J.H.P.M. van Lange
Voorzitter Raad van Toezicht

2016

Introductie
Erkenningsregeling

2017

Doorontwikkeling
Erkenningsregeling

2018

Relevantie verder
vergroten

Met de erkenning van Het Vergeten Kind (het 500^e Erkende Goede Doel), lanceerden we in oktober 2017 de publiekscampagne Geef gerust aan een Erkend Goed Doel.

1. Het CBF en de Erkenning

Het CBF houdt toezicht op goede doelen in Nederland. We doen ons werk in de context van de Erkenning: het geheel van afspraken dat de goedbedoelensector heeft gemaakt om het publieksvertrouwen in goede doelen te stimuleren. In 2016 werd de Erkenning geïntroduceerd, in 2017 stond haar doorontwikkeling centraal. In dit hoofdstuk leest u hier meer over. Maar we beginnen met een introductie van het CBF.

WAT DOET HET CBF PRECIES?

Het CBF houdt toezicht op goede doelen in Nederland. Onze missie is om bij te dragen aan een professionele goedbedoelensector waar donateurs gerust aan kunnen geven. We geven 'de Erkenning' uit aan goede doelen die voldoen aan strenge kwaliteitseisen, en houden op hen actief toezicht. Op de rest van de goede doelen houden we reactief toezicht door meldingen te onderzoeken. Zo kunnen we misstanden voorkomen, opsporen of corrigeren.

Door ons toezicht doen we een schat aan informatie op. Al sinds 1994 delen we openbare data op CBF.nl en zijn we het loket voor vragen over goede doelen. Daarnaast geven we belangrijke inzichten terug aan de sector, kijken we sectorbreed vooruit en gaan we de dialoog aan over trends en ontwikkelingen. Met dit 'reflecteren' dragen we bij aan de ontwikkeling van de sector.

Toezicht houden - informeren - reflecteren, dat is wat we doen. Zo bouwen we aan het publieksvertrouwen in goede doelen, en zorgen we dat mensen gerust blijven doneren aan goede doelen die de wereld mooier maken.

*Toezicht houden,
informeren,
reflecteren,
dat is wat we doen.*

Wat is 'de Erkenning'?

Met de Erkenning laten goede doelen zien dat ze voldoen aan **strenge kwaliteitseisen**. Voor grotere organisaties gelden strengere eisen dan voor kleinere. Toezichthouder CBF bewaakt of organisaties aan de eisen voldoen door ze jaarlijks te checken. Ook bespreken we hun **ontwikkelpunten**, om te stimuleren dat goede doelen blijven groeien en professionaliseren.

Bij een Erkend Goed Doel kan het publiek ervan uitgaan dat het goede doel bijdraagt aan een betere wereld, zorgvuldig omgaat met iedere euro, verantwoording aflegt en zich laat controleren. Zo kunnen mensen **gerust geven** aan een Erkend Goed Doel.

GOED DOEL

Kerntaken van het CBF		
TOEZICHT HOUDEN	INFORMEREN	REFLECTEREN
<ul style="list-style-type: none"> Actief toezicht op Erkende Goede Doelen Meldingen misstanden onderzoeken (reactief toezicht) 	<ul style="list-style-type: none"> Informatie verstrekken Openbare data delen 	<ul style="list-style-type: none"> Op sectorniveau vooruitkijken en spiegelen Dialoog stimuleren
Kernwaarden CBF: onafhankelijk, transparant, toegankelijk, deskundig		

Zeker

dat een Erkend Goed Doel:

Bijdraagt aan een betere wereld

Zorgvuldig omgaat met geld

Verantwoording aflegt

Zich laat controleren

Geef gerust aan een Erkend Goed Doel

Erkende Goede Doelen voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Toezichthouder CBF controleert dit. Let op het logo. Dan kun je gerust geven. Meer weten? Kijk op geefgerust.nl

Uiting van de publiekscampagne Geef Gerust (zie hoofdstuk 3).

1. Het CBF en de Erkenningregeling

ONTWIKKELINGEN ERKENNINGREGELING

In Nederland is het toezicht op goede doelen niet geregeld door de overheid, maar door de goededoelensector zelf. Waren er eerst nog drie verschillende keurmerken, op 1 juli 2016 introduceerde de sector 'de Erkenning', met één duidelijk herkenbaar logo. Het CBF werd aangewezen als toezichthouder. Alle afspraken rond de Erkenning vormen samen de Erkenningregeling. In 2017 vonden hierin belangrijke ontwikkelingen plaats.

Convenant Erkenningregeling Goede Doelen

Op 30 januari 2017 ondertekenden brancheorganisaties Goede Doelen Nederland en Nederland Filantropieland, toezichthouder CBF en de Commissie Normstelling (toen nog in oprichting), het Convenant Erkenningregeling Goede Doelen (verder: Convenant). Hierin worden duidelijke afspraken gemaakt over ieders rol en verantwoordelijkheid en spreken partijen af om samen te werken in een Stuurgroep Erkenningregeling.

Commissie Normstelling

In het Convenant staat dat de toezichthouder niet ook de kwaliteitsnormen moet vaststellen. Uit onderzoek blijkt namelijk dat donateurs het meeste vertrouwen hebben in een normstelling die onafhankelijk van de sector plaatsvindt. Daarom werd de nieuwe, onafhankelijke Commissie Normstelling opgericht die haar werk in februari 2017 begon.

In december 2017 voerde de Commissie enkele wijzigingen door in de normen om ze actueel, duidelijk en relevant te houden. Met de wijzigingen zijn enkele normen verduidelijkt en sluiten ze beter aan bij andere regelgeving voor goededoelenorganisaties. Zo zijn de normen nu materieel gelijkwaardig aan de ANBI-eisen van de Belastingdienst.

Wijzigingen Erkenningreglement

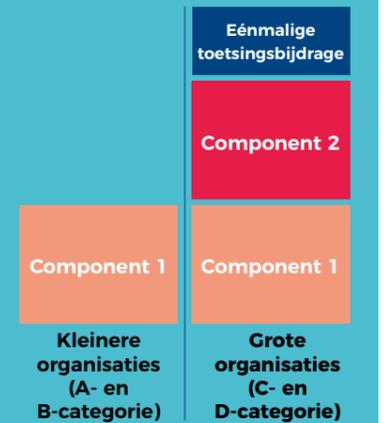
Tegelijk met de wijziging in de normen, voerde het CBF enkele wijzigingen door in het Reglement en Bijlagen Erkenningregeling CBF-Erkenning Goededoelenorganisaties (verder: Erkenningreglement). Zo werden enkele onduidelijkheden in de werkingssfeer weggenomen en werd het toezicht verbreed: voortaan kan het CBF bij toetsingen ook kijken naar een (inter)nationale moeder-, dochter- of zusterorganisatie. Hierbij geldt een omgekeerde bewijslast: bij gereede vermoedens van misstanden, is het aan het goede doel om het tegendeel te bewijzen.

Ook is er een nieuwe tariefstructuur ingevoerd die eenvoudiger en transparanter is, en bovendien gebaseerd is op het solidariteitsbeginsel. Dit houdt in dat grotere organisaties meer betalen en kleinere minder, zodat de Erkenning betaalbaar is voor ieder goed doel: een sectorbelang. Want hoe meer Erkende Goede Doelen, hoe sterker de reputatie als betrouwbare en professionele sector.

Het gewijzigde Erkenningreglement gaat voor Erkende Goede Doelen in op 1 maart 2018.

Hoe werkt de nieuwe tariefstructuur?

Alle Erkende Goede Doelen betalen een jaarlijkse erkenningsbijdrage naar rato van de totale baten van de organisatie (component 1). Grotere Erkende Goede Doelen betalen daarnaast een bedrag naar rato van de wervingsbaten (component 2) en een eenmalige toetsingsbijdrage voor de initiële toetsing.

2.1 Actief toezicht

Het actief toezicht van het CBF bestaat uit het controleren van goede doelen die de Erkenning aanvragen of hebben. Hiervoor hanteren we strenge kwaliteitseisen die zijn vastgesteld door de onafhankelijke Commissie Normstelling. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van de goededoelensector en voorkomen we misstanden zo veel mogelijk. Twee jaar na de invoering van de nieuwe Erkenningsregeling is de Erkenning hard op weg de standaard te worden voor goede doelen.

ERKENNING: DE CIJFERS

In oktober 2017 passeerden we de grens van 500 Erkende Goede Doelen in Nederland. Sindsdien valt ruim 80% van het particuliere geefgeld onder actief toezicht van het CBF - een mijlpaal. Op 31 december 2017 waren er 513 Erkende Goede Doelen. Dit is een netto groei van 69 organisaties en een toename van 15,6% ten opzichte van het jaar ervoor. Deze groei was evenredig verdeeld over de 4 verschillende toetsingscategorieën.

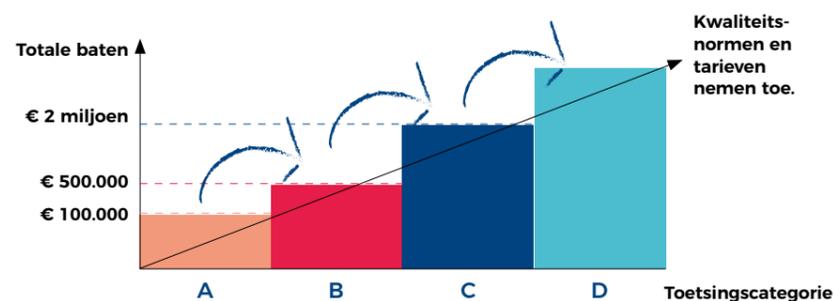
In 2017 werden in totaal 233 jaarlijkse toetsingen en 64 hertoetsingen afgerond. Drie organisaties werden onder verscherpt toezicht gesteld, bij twee werd de Erkenning ingetrokken. Bij de derde organisatie was het verscherpt toezicht op 31 december nog actief. Aan zes goede doelen werd de Erkenning niet verleend.

Elf goede doelen zegden hun Erkenning op: acht in categorie A, een in categorie B, twee in categorie D. Bij ongeveer de helft van de opzeggingen was de reden van organisatorische aard (fusies of stopzetting). In andere gevallen vonden de goede doelen de Erkenning te duur of van te weinig toegevoegde waarde.

'Met de Erkenning leggen we onszelf kwaliteitscriteria op die helpen om te professionaliseren. Het Erkenningsproces heeft ons aan het denken gezet. We zijn er sterker uitgekomen.'

Albert Goutbeek, Amsterdams Universiteitsfonds

HOE WERKEN DE TOETSINGSCATEGORIEËN?

HOE GING HET IN 2017 MET DE ERKENNING?

513

Erkende Goede Doelen

+16%

t.o.v. 2016

80%

van het particuliere geefgeld staat nu onder actief toezicht van het CBF

3 organisaties werden onder verscherpt toezicht geplaatst

2 organisaties zagen hun Erkenning ingetrokken worden

6 erkenningsaanvragen werden afgewezen

TOETSINGEN: GELIJKGETROKKEN EN GEDIGITALISEERD

In 2017 werd de jaarlijkse toetsing geïntroduceerd voor organisaties in de C- en D-categorie. Voortaan wordt hun driejaarlijkse hertoetsing in de tussenliggende jaren aangevuld met de lichte jaarlijkse toetsing die A- en B-organisaties al kregen. De inhoudelijke (jaarlijkse) toetsingsvragen zijn in 2017 voor alle organisaties verdiept.

Daarnaast werd de toetsing gedigitaliseerd met de introductie van Mijn CBF voor alle Erkende Goede Doelen. In deze online omgeving kan een goed doel zijn gegevens actueel houden en de informatie aanleveren voor toetsingen.

VERBREDING REIKWIJDTE

In 2017 zetten we belangrijke stappen om de reikwijdte van de Erkenning te verbreden. Zo werd in juli 2017 het eerste universiteitsfonds erkend. Ten tweede komt met de Belastingdienst een constructieve samenwerking in zicht die zal leiden tot verdere verbreding, kwalitatief beter sectortoezicht en administratieve lastenvermindering voor goede doelen.

Daarnaast is met de Goede Doelen Loterijen afgesproken dat de Erkenning wordt opgenomen in de criteria voor organisaties die binnen de werkingssfeer van de Erkenningsregeling vallen.

Wat zien Erkende Goede Doelen als de meerwaarde van hun Erkenning? (Bron: evaluatie 2017 onder goede doelen die een hertoetsing kregen.)

2.2 Reactief toezicht

Met het reactief toezicht op erkende en niet-erkende organisaties draagt het CBF bij aan het voorkomen, opsporen en corrigeren van misstanden in de goededoelensector. Dit doen we op basis van concrete meldingen of klachten. In 2017 wisten publiek, pers, gemeentes en bedrijven ons goed te vinden.

HOE GAAT HET CBF TE WERK?

Na het ontvangen van een klacht of ernstige melding over een erkend of niet-erkend goed doel, nemen we contact op met de betrokkenen en doen we waar nodig nader onderzoek om de feiten vast te stellen. Daarna bemiddelen we tussen partijen om tot een oplossing te komen.

Lukt dit niet, dan kan het CBF een waarschuwing uitbrengen via CBF.nl. Bij een Erkend Goed Doel kan verscherpt toezicht worden toegepast en in het uiterste geval kan de Erkenning worden ingetrokken. Vermoeden we ernstige misstanden, dan dragen we de zaak over aan het Openbaar Ministerie.

DE CIJFERS

In 2017 ontvingen we 119 klachten, een stijging van bijna 55% ten opzichte van 2016. 110 klachten konden worden afgehandeld, 9 klachten lopen door in 2018. Van de afgehandelde klachten werden er 97 afgehandeld via bemiddeling. Bij de overige 13 klachten startten we een onderzoek, waarvan 3 betrekking hadden op Erkende Goede Doelen.

Drie van de dertien onderzoeken waren op 31 december 2017 nog niet afgerond. Van de tien andere onderzoeken leidden er acht tot een openbare waarschuwing. Bij twee organisaties werd de Erkenning ingetrokken. Twee zaken werden overgedragen aan het OM, samen met zeven andere zaken uit 2016.

CAPACITEIT

Het is een goede ontwikkeling dat steeds meer mensen weten dat ze bij het CBF terecht kunnen voor klachten en meldingen. Tegelijk lopen we door de stijging van het aantal klachten en meldingen tegen de grenzen van onze capaciteit aan. Samen met onze stakeholders zullen we in 2018 daarom een gezamenlijke visie ontwikkelen over hoe we het reactief toezicht in de toekomst willen vormgeven.

HOEVEEL KLACHTEN
ONTVING HET CBF IN 2017
OVER GOEDE DOELEN?

119

klachten

+55%

t.o.v. 2016

Klachten
top-3

1. Agressieve donateurswerving (24)
2. Collectes (19)
3. Bedelbrieven/onterecht donateurschap (ieder 14)

In 2018 zullen we samen met onze stakeholders een gezamenlijke visie ontwikkelen over hoe we het reactief toezicht in de toekomst willen vormgeven.

Zeker

dat mijn donatie bijdraagt
aan een betere wereld

Sander de Wijs, donateur

**Geef gerust aan een
Erkend Goed Doel**

Erkende Goede Doelen voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Ze dragen bij aan een betere wereld, gaan zorgvuldig om met elke euro en leggen verantwoording af. Toezichthouder CBF controleert dit. Let op het logo. Dan kun je gerust geven. Meer weten? Kijk op geefgerust.nl

Uiting van de
publiekscampagne
Geef Gerust

3. Informeren

Het is een taak van het CBF om openbare data beschikbaar te stellen en publiek, goede doelen, gemeentes, pers en bedrijven te informeren over goede doelen en de Erkenning. In 2017 waren er twee belangrijke ontwikkelingen in onze informerende taak. Ten eerste werden we steeds beter gevonden als hét vraagloket. Daarnaast lanceerden we samen met de sector de campagne 'Geef gerust aan een Erkend Goed Doel' om de publieksbekendheid met de Erkenning te vergroten.

VRAGEN EN MELDINGEN

In 2017 ontvingen we 1.490 vragen en meldingen. Deze kwamen van particulieren (1.080), gemeentes (102) en media (24). 284 vragen en meldingen kwamen van 'overige organisaties', voornamelijk goede doelen.

Bij ongeveer 39% vervult het CBF een doorverwijsfunctie naar de juiste instantie. Het gaat dan bijvoorbeeld om donateurs die hun donateurschap willen opzeggen. Verder gaan veel vragen over collectes, de toetsingen door het CBF en het aanvragen van de Erkenning.

GEMEENTES EN COLLECTEROOSTERS

In 2017 was 93% van de 388 Nederlandse gemeentes aangesloten bij het CBF. Zij betalen een jaarlijkse bijdrage voor de informatiefunctie die wij voor hen vervullen. In 2017 publiceerden we zoals gebruikelijk het landelijke collecterooster en de gemeentelijke collecteroosters op CBF.nl, en verstuurdten we daarnaast een nieuwsbrief voor gemeentes.

Ook beantwoordden we vragen van hun inwoners en de gemeentes zelf. De vragen gaan bijvoorbeeld over collectes of andere activiteiten van goede doelen in de gemeente, of over de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Tot slot voerden we in 2017 overleg met de VNG om in de model-APV expliciet en doelgericht aandacht te besteden aan donateurswerving. De gesprekken worden in 2018 voortgezet.

OPENBARE DATA

In ons werk doen we een schat aan informatie op over goede doelen. Deze unieke bron van openbare data stellen we beschikbaar via het Register Goede Doelen en de financiële overzichten op CBF.nl ('sectorbrede informatie'). In het Register staan de gegevens van 1.605 erkende en niet-erkende goede doelen. In 2016 en 2015 was het totaal aantal respectievelijk 1.478 en 1.581 goede doelen.

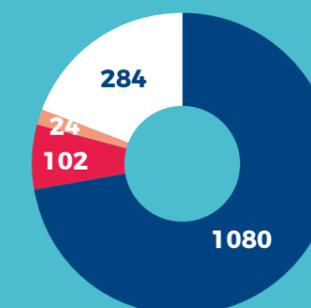
Daarnaast voldoen we aan specifieke verzoeken om de levering van financiële gegevens over goede doelen. In 2017 voldeden we aan 16 van zulke verzoeken van onderzoekers, journalisten, goede doelen, studenten en ambtenaren.

HOEVEEL VRAGEN EN
MELDINGEN ONTVING HET
CBF IN 2017?

1.490

Vragen en meldingen

VERDELING VRAGEN
EN MELDINGEN

■ Particulieren
■ Gemeentes
■ Media
■ Overige

REGISTER GOEDE DOELEN

1.605

erkende en niet-erkende
goede doelen staan met
hun gegevens in het
Register Goede Doelen
op CBF.nl

3. Informeren

PUBLIEKSCAMPAGNE GEEF GERUST

De Erkenning is de standaard aan het worden in de goedbedoelensector. Maar uit een meting blijkt dat de publieksbekendheid met de Erkenning nog beperkt is. Daarom lanceerden we in oktober 2017 de publiekscampagne 'Geef gerust aan een Erkend Goed Doel' (Geef Gerust). Met de campagne laten we als sector zien dat Erkende Goede Doelen voldoen aan strenge kwaliteitscriteria, en dat toezichthouder CBF deze controleert. Zo weten donateurs bij het zien van het 'Erkend Goed Doel'-logo dat ze gerust kunnen geven.

De campagne is een gezamenlijk initiatief van het CBF en brancheorganisaties Goede Doelen Nederland en Nederland Filantropieland. De campagne is medegefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Aan de ontwikkeling van het campagneconcept heeft een brede groep goede doelen meegewerkt. Het is de eerste keer dat de sector een gezamenlijke publiekscampagne lanceert. De campagne loopt ook in 2018 door.

GEEFGERUST.NL EN COMMUNICATIETOOLKIT

De campagne Geef Gerust loopt primair via de kanalen van Erkende Goede Doelen. Met de oproep 'Laat je Erkenning zien' sporen we ze aan om de Erkenning actief uit te dragen. Hiervoor is een online communicatietoolkit beschikbaar met tips en middelen.

Daarnaast richt de campagne zich rechtstreeks op het publiek via online bannercampagnes. Facebookadvertenties, radiospots en stoppers in printmedia. De bannercampagnes werden ruim 3,2 miljoen keer weergegeven en behaalden *click through rates* van 0,899% en zelfs 1,299%. Het landelijk gemiddelde is 0,1%. De Facebookadvertenties werden 960.000 keer getoond en daar lag de *click through rate* op het landelijk gemiddelde van 0,7%. Er werden radiospots ingekocht die in tien dagen tijd 754 keer werden uitgezonden op NPO 1, NPO Radio 4 en ORN Radio (een combinatie van publieke regionale zenders verspreid over Nederland).

Maar spil van de publiekscampagne is geefgerust.nl, een publiekswebsite met informatie over de Erkenning en gerust geven.

CBF.NL EN SOCIALE MEDIA

In 2017 investeerden we in de website CBF.nl. Niet met de aanvankelijk geplande grootschalige vernieuwing (die werd doorgeschoven naar 2018), maar met eenvoudigere aanpassingen waarmee de teksten, *look-and-feel* en menustructuur toegankelijker werden gemaakt.

Daarnaast werden we actief op LinkedIn en intensiverden we onze communicatie via Twitter. In oktober 2017 gaven we samen met Nederland Filantropieland twee goed bezochte webinars om niet-erkende organisaties te informeren over de voordelen van de Erkenning.

HOE ACTIEF WAS HET CBF OP SOCIALE MEDIA IN 2017?

491.153
bezoekers op CBF.nl

65
geplaatste
nieuwsberichten:

2x zoveel als in 2016

550
volgers op LinkedIn

28 geplaatste berichten

2.026
volgers op Twitter

348 verzonden tweets

8 CBF-updates
(nieuwsbrieven) werden
verzonden naar Erkende
Goede Doelen

Familiehuis Daniel den Hoed heeft 2 nieuwe foto's toegevoegd.
19 oktober 2017 · €

We zijn er trots op dat we een Erkend Goed Doel zijn. Dit betekent dat we bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met iedere euro en verantwoording afleggen. Toezichthouder CBF controleert dit. Zo kun je gerust geven aan het Familiehuis en meehelpen kankerpatienten en familie dichtbij elkaar te laten zijn.

Samen is het sleutelwoord in het Familiehuis. Samen plakken we vandaag de CBF sticker op onze voordeur om dit uit te dragen.

Meer weten? Kijk op www.geefgerust.nl Geef Gerust

Leprastichting
19 oktober 2017 · €

Wij zijn een Erkend Goed Doel, en daar zijn we trots op. Het betekent dat we voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Toezichthouder CBF controleert dit. Meer weten? Kijk op www.geefgerust.nl

Uitingen van organisaties die trots zijn op hun erkenning.

Stichting MS Research
19 oktober 2017 · €

'Geef gerust aan een Erkend Goed Doel' is de kern van de nieuwe publiekscampagne van de goede doelensector. We zijn er trots op dat we een Erkend Goed Doel zijn. Dit betekent dat we bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met iedere euro en verantwoording afleggen. Toezichthouder CBF controleert dit. Zo kun je gerust geven. Meer weten? Kijk op www.geefgerust.nl

Simavi
19 oktober 2017 · €

We zijn er trots op dat Simavi een Erkend Goed Doel is. Dit betekent dat we bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met iedere euro en verantwoording afleggen. Toezichthouder CBF controleert dit. Zo kun je gerust geven.

De kwaliteitseisen worden opgesteld door een onafhankelijke commissie. Toezichthouder CBF controleert of we aan de eisen voldoen. Zij checken ons ieder jaar en eens in de drie jaar worden we uitgebreid getoetst. Zo bouwen we...

SIMAVI.NL

University of Amsterdam
218,414 followers
8mo

+ Follow

Gefeliciteerd, het Amsterdams Universiteitsfonds van de UvA is sinds 18 juli 2017 een Erkend Goed Doel - als eerste universiteitsfonds in Nederland. Deze CBF-erkenning is de landelijke 'ok'-stempel voor goede doelen in Nederland. Het Amsterdams Universiteitsfonds heeft een selecte en trouwe groep donateurs: alumni, vrienden en medewerkers van de UvA, die bijzondere voorzieningen mogelijk maken voor de wetenschapsbeoefening en studenten waarin de overheidsfinanciering niet voorziet. <http://bit.ly/2uHISYR>

4. Reflecteren

Door het toezicht doet het CBF een schat aan informatie op. In het kader van onze 'reflectierol' geven we belangrijke inzichten terug aan de sector, kijken we sectorbreed vooruit en gaan we de dialoog aan over trends en ontwikkelingen. Het doel is om samen te leren en zo bij te dragen aan de groei en verdere professionalisering van de sector. In 2017 zetten we belangrijke stappen in onze reflectierol met de coördinatie van de Impact Challenge.

IMPACT CHALLENGE

In onze toetsingen viel het ons op dat veel goede doelen aandacht hebben voor doelrealisatie en impact, maar ook dat veel organisaties ermee worstelen of dat ieder voor zich het wiel uitvindt. Om kennisuitwisseling te stimuleren en impact sectorbreed op de kaart te zetten, brachten we in 2017 een brede coalitie van initiatiefnemers op de been.

Samen lanceerden we de 'Impact Challenge' met als doel om de impact van de goededoelensector te vergroten en beter zichtbaar te maken. In 2017 bestond de Impact Challenge uit het Impact Event, de CBF-sectorreflectie en verschillende opleidingen georganiseerd door brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

IMPACT EVENT, SECTORREFLECTIE EN VERVOLG

Op 24 november 2017 vond het Impact Event plaats. Centraal stonden de resultaten van de CBF-sectorreflectie: een impact-inventarisatie onder ruim 400 Erkende Goede Doelen. Belangrijkste conclusies zijn dat er inderdaad sprake is van een *challenge* als het gaat om impact, en dat goede doelen zich in uiteenlopende ontwikkelstadia bevinden.

Tijdens het event werden de resultaten van de sectorreflectie afgewisseld met boeiende sprekers, levendige discussies en inspirerende praktijkvoorbeelden. Zo'n 130 deelnemers gingen met elkaar in gesprek over de stand van zaken rondom impact, en de dilemma's en uitdagingen waar we als sector voor staan. Ook werd besproken in hoeverre de Sustainable Development Goals van de VN een bruikbare kapstok kunnen bieden om de impact van de sector beter zichtbaar te maken.

De initiatiefgroep Impact Challenge, die na het event is uitgebreid, zal de belangrijkste inzichten uit het event gebruiken om de sectorbrede ontwikkeling van impact in 2018 verder te faciliteren.

WAT WAREN DE RESULTATEN VAN DE SECTORREFLECTIE IN 2017?

401

organisaties leverden gegevens aan

5

thema's werden gebruikt om te inventariseren hoe de goededoelensector omgaat met impact

Meer weten?
Impact-Challenge.org

IMPACT EVENT

130

deelnemers gingen met elkaar in gesprek om te leren en kennis te delen.

'Het is duidelijk dat impact hoog op de agenda staat van goede doelen. Het is niet eenvoudig om impact te bepalen en zichtbaar te maken. Goede praktijkvoorbeelden, kennis delen en dilemma's met elkaar bespreken helpt ons om ons werk nog beter te doen. De Impact Challenge is daarvoor een waardevol initiatief.'

Gosse Bosma, directeur Goede Doelen Nederland

5. Het CBF als organisatie

Als organisatie wordt het CBF gedefinieerd door de kernwaarden 'onafhankelijk, transparant, toegankelijk, deskundig'. Deze werken door op ieder niveau van ons werk – ook intern. In 2017 investeerden we daarom in een interne verbeterslag op meerdere vlakken. Het resultaat is betere kwaliteit van onze diensten en meer klantvriendelijkheid.

ICT

In 2017 voerden we belangrijke verbeteringen door in onze ICT-systemen. Allereerst namen we een nieuw informatiemanagementsysteem in gebruik. Hiermee zetten we een belangrijke stap in de verdere digitalisering van onze gegevens en werkprocessen. Hiermee zijn werkprocessen aan elkaar gekoppeld, waardoor we beter kunnen sturen op resultaten.

Daarnaast introduceerden we de online omgeving Mijn CBF voor alle Erkende Goede Doelen. Voortaan kunnen zij hun gegevens zelf actueel houden en de informatie voor de toetsingen digitaal aanleveren. Daarnaast implementeerden we in 2017 een (kosten)efficiëntere wijze van facturering door over te stappen naar één jaarlijks factureringmoment dat per e-mail wordt gecommuniceerd.

COMMUNICATIE

Niet alleen in ICT, maar ook in communicatie werd in 2017 flink geïnvesteerd door deze nog beter aan te laten sluiten op onze kernwaarden. Er kwam een nieuw huisstijlhandboek, met een eigen beeldbank en zowel het organisatielogo als het 'Erkend Goed Doel'-logo werden aangepast. Richting Erkende Goede Doelen werd er een maandelijks nieuwsbrief geïntroduceerd: de CBF-update.

Tot slot investeerden we in de basiscommunicatiemiddelen van het CBF: folders, presentaties en de correspondentie met Erkende Goede Doelen ondergingen een redactieslag en kregen een opmaak in de nieuwe huisstijl. Ook maakten we een animatie voor goededoelenorganisaties met uitleg over de Erkenning.

Oude logo

GOED DOEL

Nieuwe logo

GOED DOEL

WIE ZIJN DE MENSEN ACHTER HET CBF?

12 vrouwen
8 mannen

18,53 fte in totaal: vooral auditors, maar ook professionals in communicatie, HR en ondersteuning

46,6 is de gemiddelde leeftijd

Roline de Wilde is directeur-bestuurder

Amsterdam is de stad waar het CBF-kantoor staat. Bij de ingang hangt een tegeltje:

RAAD VOOR ACCREDITATIE

Het CBF toetst niet alleen andere organisaties – het laat zichzelf ook onafhankelijk toetsen. In 2016 vroegen we een vrijwillige schorsing aan bij de Raad voor Accreditatie (verder: RvA) om alle vernieuwingen in onze processen door te kunnen voeren. Eind 2017 lichtte de RvA onze werkwijze en de kwaliteit van onze vernieuwde werkprocessen door op de normen voor de ISO 17065.

Deze eerste toetsing verliep positief, wat aangeeft dat we onze risico- en ontwikkelgerichte werkwijze consistent en eenduidig in de praktijk hebben gebracht. Om onze vrijwillige schorsing bij de RvA op te heffen, moeten alle nieuwe werkprocessen nog aan een interne audit worden onderworpen. Wij verwachten deze begin 2018 af te ronden en zien het vervolg van de toetsing in 2018 met vertrouwen tegemoet.

PERSONEEL EN OPLEIDING

In 2017 werd het CBF-team versterkt met vier nieuwe medewerkers. Drie medewerkers vonden een nieuwe uitdaging buiten het CBF. In totaal kwam het personeelsbestand hiermee op 31 december 2017 uit op twintig medewerkers en 18,53 fte. In 2017 investeerden we in onze communicatieve vaardigheden met een uitgebreide training waar alle medewerkers aan meededen.

Daarnaast werkten we in 2017 met tijdelijke inhuur om onze ambities op het gebied van financiën, ICT, audit en communicatie te realiseren.

KANTOOR

Begin 2017 verhuisde het CBF binnen zijn kantoorpand naar een kantoor op een andere verdieping. Uit de afgesproken huurkorting werden de renovatie en verhuiskosten betaald. Zo realiseerden we zonder extra kosten een moderne kantooromgeving met een open en frisse uitstraling die goed past bij onze kernwaarden 'toegankelijk en transparant'.

KLACHTEN

In het CBF-Reglement Klacht, Bezwaar en Beroep staat hoe we omgaan met klachten die binnenkomen over onszelf of andere organisaties. In 2017 kwam er één klacht binnen over het CBF. Het betrof een particulier die zich zorgen maakte over een CBF-advertentietekst in het Financieel Dagblad in maart 2016. Ze vroeg zich af welke consequenties de tekst kon hebben voor niet-erkende organisaties.

In een persoonlijk gesprek legde de directeur-bestuurder uit dat het een verouderde advertentietekst betrof die inmiddels is vervangen door een tekst die past binnen de publiekscampagne Geef Gerust. Hiermee werd de klacht naar tevredenheid afgehandeld.

6. Governance

Het CBF doet zijn werk niet alleen, maar laat zich adviseren en controleren door verschillende entiteiten. In dit hoofdstuk ontdekt u hoe we georganiseerd zijn en leest u meer over onze Raad van Toezicht, waarvan de bemensing in 2017 definitief werd ingevuld.

STRUCTUUR CBF

De basisorganisatie van het CBF bestaat uit drie afdelingen onder leiding van een directeur-bestuurder: Toezicht, 'Financiën en Bedrijfsvoering' en 'Communicatie en Marketing'. In het kader van het klachtenreglement van het CBF zijn er daarnaast twee interne commissies: de klachten- en bezwaarcommissie.

RAAD VAN TOEZICHT EN KLOKKENLUIDERSREGELING

In oktober 2016 ging het CBF van een bestuursmodel officieel over naar een Raad van Toezicht-model. Met het oog op de continuïteit, nam de toenmalige 'Raad van Toezicht in oprichting' zitting in de formele Raad. In 2017 werd de bemensing van de Raad definitief ingevuld.

Er vond met de voltallige Raad van Toezicht een kick-off bijeenkomst plaats waarin onder meer ieders bijdrage en de gewenste samenwerking werd besproken. Anneke Raven trad, onder grote dankzegging voor haar jarenlange inzet, in juni 2017 af. Ook werd een jonge toehoorder (29 jaar) benoemd, als onderdeel van de Blikverruimers Academie. Zo draagt de Raad van Toezicht bij aan dit opleidingsprogramma voor jonge mensen met interesse in een toezichthoudende rol, en aan haar eigen diverse samenstelling.

De Raad van Toezicht is niet alleen toezichthouder, maar vervult ook de rol van werkgever, adviseur en sparringpartner van de directeur-bestuurder. De Raad bestaat uit een diverse groep van zes leden met expertisegebieden die passen bij de fase van ontwikkeling waarin het CBF zich bevindt.

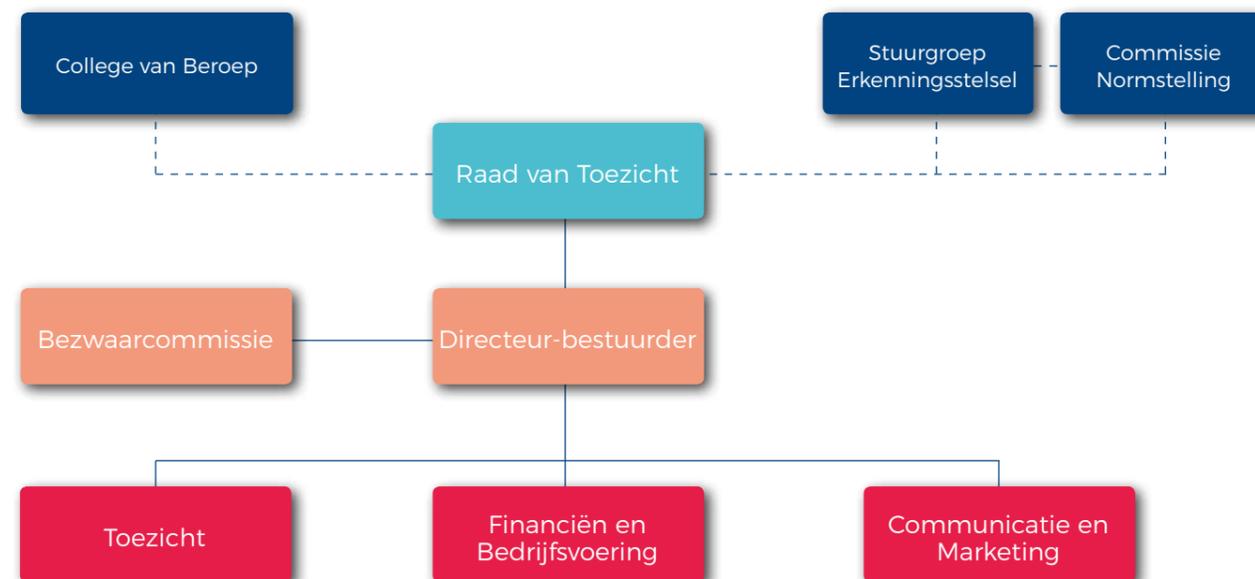
In 2017 werd verder een klokkenluidersregeling opgesteld. Eind november werd een lid van de Raad van Toezicht als vertrouwenspersoon aangesteld voor de medewerkers van het CBF.

VERGADERINGEN RAAD VAN TOEZICHT

In 2017 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer, waarbij de directeur-bestuurder standaard aanwezig was. Geregeld werd een medewerker uitgenodigd om toelichting te geven op een specifiek onderwerp op de agenda. Ook was er buiten de vergaderingen diverse malen contact met medewerkers. Zo waren er informatiesessies met de hele Raad en individuele gesprekken om bepaalde onderwerpen nader te bespreken.

Inhoudelijk zette de Raad van Toezicht zich in 2017 in voor het Meerjarenbeleidsplan 2018-2020 en de meerjarenbegroting van 2018-2020. Ook besteedde de Raad aandacht aan de projecten om de bedrijfsvoering van het CBF verder te verbeteren (zie hoofdstuk 5), zoals de accreditatie door de Raad voor Accreditatie en de digitalisering van de toetsingsprocessen. Daarnaast besprak de Raad de te volgen strategie in de samenwerking met de Belastingdienst en evalueerde zij haar eigen functioneren.

Organogram CBF

WAT MOET U WETEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT?

6 leden

1 jonge toehoorder van de Blikverruimers Academie

5 vergaderingen

3 commissies die in totaal 7 keer bijeen kwamen

Jos van Lange is de voorzitter

COMMISSIES VAN DE RAAD VAN TOEZICHT: AUDITCOMMISSIE

De Raad van Toezicht kent drie commissies. Ten eerste is er de Auditcommissie, die zich richt op het toetsen van de betrouwbaarheid van het financiële verslaggevingsproces en de onafhankelijkheid van het CBF.

De Auditcommissie, bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht, kwam in 2017 drie keer bijeen. Ze besprak de meerjarenbegroting, het budgetproces en de begroting van 2018, en het accountantsverslag met de jaarrekening en de jaarrekeningcontrole van 2016. Daarnaast kwam het functioneren van externe accountant Baker Tilly Berk aan de orde en werd er een profielschets opgesteld voor leden van de Auditcommissie.

COMMISSIE COMPLEXE DOSSIERS

Een tweede commissie van de Raad van Toezicht is de Commissie Complexe Dossiers. Deze commissie fungeert als klankbord en opschalingsmogelijkheid voor de directeur-bestuurder bij lastige dossiers. De commissie bestaat uit drie leden van de Raad van Toezicht. In 2017 kwam ze twee keer bijeen om drie dossiers te bespreken.

HR-COMMISSIE

De derde commissie van de Raad van Toezicht is de HR-Commissie. Deze houdt zich bezig met de arbeidsvoorwaarden van de directeur-bestuurder en het benoemingsbeleid van zowel de Raad van Toezicht als de directeur-bestuurder. De HR-Commissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht. In 2017 vergaderde zij twee keer. Hierbij werd het functioneren van de directeur-bestuurder besproken evenals het opvolgingsbeleid en het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht.

7. Financiën

In 2017 realiseerde het CBF een resultaat dat hoger was dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken. In dit hoofdstuk geven we hierop een toelichting. De jaarrekening 2017 vindt u in de bijlages van dit jaarverslag.

VERSCHILLENANALYSE BEGROTE EN WERKELIJKE CIJFERS 2017 MET TOELICHTING

(afgerond op hele euro's)

	Begroting 2017	In % van totaal	Werkelijk 2017	Verschil t.o.v. begroting in %
BATEN				
Subsidie van de overheid	314.000	15%	473.556	51%
Bijdragen van aangeslotenen	206.000	10%	226.871	10%
Bijdragen van Collectieplaninstellingen	38.000	2%	36.802	-3%
Inkomsten beoordelingen	1.511.000	74%	1.494.386	-1%
Overige inkomsten	-33.000	2%	24.734	175%
Totaal baten	2.036.000	100%	2.256.349	11%
LASTEN				
Personeelskosten	1.502.100	73%	1.508.726	0%
Huisvestingskosten	152.000	7%	147.915	-3%
Bureau- en organisatiekosten	197.800	7%	214.347	8%
Specifieke kosten en activiteiten	199.000	10%	302.441	52%
Totaal lasten	2.050.900	100%	2.173.429	6%
Saldo van baten en lasten	-14.900		82.920	

TOELICHTING OP HOGERE RESULTAAT

In 2017 was het resultaat (saldo van baten en lasten) fors hoger dan begroot. Ten eerste viel de post 'overige inkomsten' ruim € 50.000 hoger uit, doordat we het debiteurenbeheer aanzienlijk verbeterden. Hierdoor was de begrote toevoeging aan de voorziening niet nodig. Zelfs de in 2016 gevormde voorziening konden we in 2017 ten gunste van het resultaat brengen.

Ten tweede was de post 'bijdragen van aangeslotenen' (bijdrages van gemeentes) ongeveer € 20.000 hoger dan begroot. Dit omdat de in 2015 en 2016 voorziene gestage afname in het aantal aangesloten gemeentes meeviel. Oorzaak: onze extra inspanningen op het gebied van relatiebeheer begin 2017.

Tot slot schoven we een aantal kosten, waaronder de vernieuwing van de website, door naar 2018. Dit betekende zo'n € 30.000 minder aan lasten.

Hiermee sloten we 2017 af met een positief resultaat: een bewuste keuze, waarbij we voor 2018 een verlies begroten van vrijwel dezelfde omvang als het resultaat in 2017. Zo verwachten we gemiddeld over 2017 en 2018 een budgetneutraal resultaat te behalen of, indien mogelijk, een klein positief resultaat. Hier wordt nauwgezet op gestuurd in maandelijkse besprekingen over de kritische prestatie-indicatoren.

TOELICHTING OP DE BATEN

Naast de posten 'overige inkomsten' en 'bijdragen van aangeslotenen', viel ook de post 'subsidie van de overheid' hoger uit dan begroot. We ontvingen twee niet-begrote subsidies van in totaal € 160.000 in het kader van het communicatieprogramma 'Bouwen aan Vertrouwen', bedoeld voor de ontwikkeling van de sectorbrede publiekscampagne Geef Gerust.

Sommige baten vielen daarentegen iets lager uit, zoals de inkomsten uit beoordelingen. Het (beperkte) verschil kwam onder andere doordat de grondslag voor de facturatie, de baten eigen fondsenwerving, bij een aantal organisaties lager uitviel dan begroot.

Daarnaast is een aantal nieuwe organisaties relatief laat in het jaar erkend. Hierdoor moest de bijdrage voor 2017 over een kortere periode worden berekend. De latere erkenning is het gevolg van de ontwikkelgerichte aanpak van het CBF. Deze houdt onder andere in dat goede doelen die bij een erkenningsaanvraag nog niet aan alle normen voldoen, maximaal een jaar de kans krijgen om hier alsnog aan te voldoen.

TOELICHTING OP DE LASTEN

De totale lasten waren in 2017 hoger dan begroot, vooral doordat de post 'specifieke kosten en activiteiten' fors hoger uitviel. Dit komt doordat we de (niet-begrote) kosten voor het (niet-begrote) project 'Bouwen aan Vertrouwen' onder deze post hebben verantwoord. Tegelijk vielen andere kosten onder deze post weer iets lager uit. Zo schoven we, zoals eerder genoemd, een aantal begrote kosten door naar 2018, zoals het vernieuwen van de website.

De tweede post die hoger uitviel, is de post 'bureau- en organisatiekosten'. Deze kosten waren vooral (licht) hoger dan begroot door een aantal niet-begrote kosten voor het nieuwe informatiemanagementsysteem.

De post 'huisvestingskosten' was daarentegen lager dan begroot, doordat de verhuiskosten lager uitvielen.

FINANCIERING

In 2017 betaalden we de lening aan Goede Doelen Nederland terug. Deze was verstrekt in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe stelsel voor toezicht (de Erkenningregeling).

Bijlage Samenstelling Raad van Toezicht en haar commissies

Bijlage Jaarrekening 2017

Naam	Benoeming	Begindatum	Aftredend
De heer J.H.P.M. Van Lange: voorzitter Oud-voorzitter van de hoofddirectie van de Rabo Vastgoedgroep	Op persoonlijke titel	1-4-2017	2021
De heer J.R.A. Nawijn Burgemeester Hollands Kroon	Op voordracht VNG	15-9-2004	2018
Mevrouw H. Kloeze Vice President, Affiliate Relations Make-A-Wish® International	Op persoonlijke titel	28-3-2013	2019
De heer A.A. Van Vliet Eigenaar Proviad Consultancy	Op persoonlijke titel	17-11-2016	2020
Mevrouw B.C.M. Van Buchem Directeur Consumenten bij de Autoriteit Consument en Markt	Op persoonlijke titel	22-3-2017	2021
De heer B.J. Rietveld Strategic Manager Marketing & Communicatie bij Schiphol Groep	Op persoonlijke titel	22-3-2017	2021

COMMISSIES

De Commissie Complexe Dossiers werd op 22 maart 2017 ingesteld en bestaat uit de heer Nawijn (tot 29 november 2017), de heer Van Lange (met ingang van 29 november 2017), mevrouw Kloeze en mevrouw Van Buchem.

De Auditcommissie bestaat per 31 december 2017 uit mevrouw Kloeze en de heer Van Vliet.

De HR-commissie werd op 27 juni 2017 ingesteld en bestaat uit de heer Van Lange en de heer Nawijn.

In 2017 was mevrouw Van Buchem de vertrouwenspersoon klokkenluidersregeling.

BALANS PER 31-12-2017

(afgerond op hele euro's)

		31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA			
Materiële vaste activa			
1. Aanpassingen kantoorruimten	125.103	0	
2. Kantoorinventaris	373	1.333	
3. Automatisering	17.931	34.639	
		143.407	35.972
Vlottende activa			
4. Debiteuren/nog te ontvangen posten	177.344	152.433	
5. Vooruitbetaalde kosten	36.011	95.278	
6. Liquide middelen	1.055.597	1.274.019	
		1.268.952	1.521.730
Totaal activa		1.412.359	1.557.702
PASSIVA			
Eigen vermogen			
<i>Besteedbaar vermogen</i>			
7. Stichtingskapitaal	908	908	
8. Algemene reserve	830.658	747.738	
9. Bestemmingsreserve rechtsbijstand	60.000	60.000	
	891.566	808.646	
<i>Vastgelegd vermogen</i>			
10. Bestemmingsfonds introductie erkenningstelsel	0	0	
		891.566	808.646
Voorzieningen			
11a. Jubileumuitkeringen	11.853	12.278	
11b. Personeel	5.793	59.775	
12. Afwikkeling strategische herpositionering	0	0	
		17.646	72.053
Langlopende leningen			
13. Leningen		0	100.000
Vlottende passiva			
14. Crediteuren/nog te betalen posten	171.504	220.001	
15. Belastingdienst afdrachten	35.606	29.370	
16. Vooruitontvangen gelden	296.037	327.632	
		503.147	577.003
Totaal passiva		1.412.359	1.557.702

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

(afgerond op hele euro's)

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
BATEN			
17. Subsidie van de overheid	314.000	473.556	314.000
18. Bijdragen van aangeslotenen	206.000	226.871	223.947
19. Bijdragen van Collecteplaninstellingen	38.000	36.802	40.853
20. Inkomsten beoordelingen	1.511.000	1.494.386	1.539.171
21. Overige inkomsten	2.000	2.091	10.423
Voorziening debiteuren	-35.000	22.643	-22.643
Totaal baten	2.036.000	2.256.349	2.105.751
LASTEN			
22. Personeelskosten	1.502.100	1.508.726	1.368.205
23. Huisvestingskosten	152.000	147.915	168.022
24. Bureau- en organisatiekosten	197.800	214.347	240.132
25. Specifieke kosten en activiteiten	199.000	302.441	90.566
26. Strategische herpositionering Toezicht	0	0	120.805
27. Eenmalige wervingscampagne	0	0	170.951
Totaal lasten	2.050.900	2.173.429	2.158.681
Saldo van baten en lasten	-14.900	82.920	-52.930
Bestemming saldo 2017 € 82.920			
Het overschot/tekort is als volgt verwerkt in het eigen vermogen:		Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
<i>besteedbaar vermogen:</i>			
- toegevoegd aan de algemene reserve (exploitatieoverschot)		82.920	97.070
<i>vastgelegd vermogen:</i>			
- onttrokken aan bestemmingsfonds introductie erkenningstelsel			-150.000
Totaal		82.920	-52.930

Vooruitlopend op de goedkeuring van de jaarrekening door de Raad van Toezicht is de bestemming van het resultaat al in de jaarrekening 2017 verwerkt.

KASSTROOMOVERZICHT 2017 VOLGENS DE INDIRECTE METHODE

(afgerond op hele euro's)

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt.

	Boekjaar 2017	Boekjaar 2016
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Saldo van baten en lasten	82.920	-52.930
Aanpassingen voor posten die geen mutatie in het werkkapitaal veroorzaken:		
· afschrijvingen	38.820	28.975
· toename/afname voorziening jubileumuitkeringen	-425	2.715
· toename/afname voorziening personeel	-53.982	31.775
· toename/afname voorziening afwikkeling herpositionering	0	-120.000
Veranderingen in werkkapitaal:		
· toename/afname vorderingen	-24.911	71.914
· toename vooruitbetaalde kosten	59.267	-51.276
· toename/afname crediteuren inclusief Belastingdienst	-42.261	-51.456
· toename/afname vooruitontvangen gelden	-31.595	210.547
Kasstroom uit operationele activiteiten	27.833	70.264
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-146.255	-20.848
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
	-100.000	100.000
Toename / afname geldmiddelen	-218.422	149.416
Geldmiddelen		
· Liquide middelen stand eind boekjaar	1.055.597	1.274.019
· Liquide middelen stand begin boekjaar	1.274.019	1.124.603
Toename / afname geldmiddelen	-218.422	149.416

TOELICHTING behorende bij de balans per 31 december 2017 en de STAAT van BATEN en LASTEN over 2017

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 640 Organisaties-zonder winststreven.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen historische kosten.

Alle baten en lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Zij worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Het CBF is vrijgesteld van omzetbelasting.

BALANS

ACTIVA

Materiële vaste activa € 143.407

		Balans per 31-12-2017	Balans per 31-12-2016
1. Aanpassingen kantoorruimten			
Boekwaarde per 1-1	0	8.293	
Bij: investeringen	146.255		
Af: afschrijving	-21.152	-8.293	
Boekwaarde per 31-12		125.103	0
2. Kantoorinventaris			
Boekwaarde per 1-1	1.333	4.942	
Bij: investeringen			
Af: afschrijving	-960	-3.609	
Boekwaarde per 31-12		373	1.333
3. Automatisering			
Boekwaarde per 1-1	34.639	30.863	
Bij: investeringen		20.849	
Af: afschrijving	-16.708	-17.073	
Boekwaarde per 31-12		17.931	34.639
Totaal		143.407	35.972

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De investeringen aanpassingen kantoorruimten en kantoorinventaris worden in vijf jaar (20% per jaar) afgeschreven en die in het kader van de automatisering in drie jaar (33,33% per jaar).

De investeringen in de aanpassingen kantoorruimten hebben betrekking op het nieuwe kantoor van het CBF dat betrokken is na de verhuizing.

Flottende activa	Balans per 31-12-2017	Balans per 31-12-2016
4. Debiteuren/nog te ontvangen posten € 183.344		
De stand debiteuren/nog te ontvangen per 31-12-2017 is hoger dan per 31-12-2016 door een hogere portefeuille debiteuren; deels door latere facturatie in 2017 van gemeenten en Collectieplan anderzijds door de vrijval van de voorziening.	177.344	152.433
5. Vooruitbetaalde kosten € 36.011		
Verhuiskosten	0	61.645
Overige vooruitbetaalde kosten	36.011	33.633
Totaal	36.011	95.278

T.a.v. de verhuiskosten, zie tevens onder 1.

6. Liquide middelen € 1.055.597		
Kas	116	127
ING zakelijke rekening	284.833	126.879
ING zakelijke spaarrekeningen	299.881	433.230
ASN meersparen	0	0
ABN-AMRO bestuurrekening	3.903	4.144
ABN-AMRO vermogensspaarrekening	466.833	709.608
ABN-AMRO ondernemers loyaal deposito	31	31
Totaal	1.055.597	1.274.019

Als waarborg voor de juiste nakoming van onze verplichtingen uit de huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ter grootte van € 28.920 aan Vastned Offices/Industrial N.V.

PASSIVA

Besteedbaar vermogen € 891.566

Het besteedbaar vermogen bestaat uit het Stichtingskapitaal, de Algemene reserve en de Bestemmingsreserve rechtsbijstand.

	2017	2016
7. Stichtingskapitaal € 908		
Stichtingskapitaal dat bijeengebracht is op 25-5-1925 door de Vereniging van Secretarissen van Armenraden, Fundatie van den Santheuvel Sobbe en de Stichting "Hulp na Onderzoek".	908	908
8. Algemene reserve € 830.658		
Stand per 1-1	747.738	650.668
Exploitatie-overschot of -tekort (-)	82.920	97.070
Stand per 31-12	830.658	747.738

De algemene reserve heeft als doel het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. In 2017 is in de Raad van Toezicht het voorstel voor het gewenste minimumbuffervermogen opnieuw besproken en vastgesteld op 60% van het balanstotaal.

9. Bestemmingsreserve rechtsbijstand € 60.000		
Stand per 1-1	60.000	60.000
Mutaties		
Stand per 31-12	60.000	60.000

Deze bestemmingsreserve rechtsbijstand is bedoeld voor eventuele claims die worden ingediend tegen het CBF.

	2017	2016
10. Bestemmingsfonds introductie erkenningstelsel € 0		
Stand per 1-1	0	150.000
Bij: subsidie ministerie Justitie en Veiligheid		
Af: subsidie ministerie Justitie en Veiligheid	0	-150.000
Stand per 31-12	0	0

De subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2016 was ter ondersteuning van de voorbereidende werkzaamheden op het nieuwe stelsel voor toezicht en kwaliteitsverbetering voor fondsenwervende organisaties.

11a. Voorziening jubileumuitkeringen € 11.853

Voor voorwaardelijke toegekende rechten, zoals jubileumuitkeringen die opgenomen kunnen worden bij continuering van het dienstverband, dient overeenkomstig de Richtlijn 271.203 van de Raad voor de Jaarverslaggeving een voorziening opgenomen te worden in de balans. Bij de bepaling van de hoogte van deze verplichting is rekening gehouden met de kans op voortijdige beëindiging van het dienstverband.

Stand per 1-1	12.278	9.563
Af: jubilea 12,5 jaar 2 medewerkers	-425	
Bij: rekenkundige opbouw (zie indirecte personeelskosten)		2.715
Stand per 31-12	11.853	12.278

11b. Voorziening personeel € 5.793

Opleidingsbudget voor medewerkers

Stand per 1-1	59.775	28.000
Mutatie	-53.982	31.775
Stand per 31-12	5.793	59.775

In 2016 is wegens de transitie een extra impuls gegeven aan de kennis en vaardigheden van medewerkers.

12. Voorziening afwikkeling strategische herpositionering € 0

Stand per 1-1	0	120.000
Mutatie		-120.000
Stand per 31-12	0	0

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

13. Leningen € 0

Stand per 1-1	100.000	
Af/Bij: Goede Doelen Nederland	-100.000	100.000
Stand per 31-12	0	100.000

Over de lening is geen rente verschuldigd. De lening is op 6 juli 2017 afgelost.

	Balans per 31-12-2017	Balans per 31-12-2016
14. Crediteuren/nog te betalen posten € 171.504		
Nog te betalen	91.735	177.474
Crediteuren	79.769	42.527
Totaal	171.504	220.001

De post 'Nog te betalen' per 31 december 2017 bestaat hoofdzakelijk uit reserveringen voor verlofuren, vakantiegeld en de accountantscontrole voor 2017.

15. Belastingdienst afdrachten € 35.606		
Dit betreft de te betalen loonbelasting over de maand december van het boekjaar.		

16. Vooruitontvangen gelden € 296.037		
Toetsingskosten CBF-Erkenning		
ontvangen in 2017 voor 2018:	21.192	
ontvangen in 2016 voor 2017:		76.787
Ministerie van Justitie en Veiligheid subsidie 2018/2017	274.845	250.845
Totaal	296.037	327.632

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Een huurovereenkomst is afgesloten voor de periode van vijf jaar, ingaande op 1 maart 2017 en lopende tot en met 28 februari 2022 (met een verlengingsmogelijkheid van vijf jaar). Huur per jaar bedraagt € 102.078. De huur wordt jaarlijks per 1 maart geïndexeerd met een maximum van 2%. Als waarborg voor de juiste nakoming van onze verplichtingen uit de huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ter grootte van € 28.920. Voor de huur van kopieermachines is een overeenkomst afgesloten voor 72 maanden met ingangsdatum april 2017, met een jaarlijkse verplichting van € 11.154.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(afgerond op hele euro's)

BATEN

17. Subsidie van de overheid € 473.556
De overheid faciliteert de zelfregulering en doet dit door het CBF financieel te ondersteunen. Op 1 januari 2007 heeft het ministerie van VWS de subsidieverlening overgedragen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid onder dezelfde voorwaarden.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
Instellingssubsidie:			
Actieve informatievoorziening	281.500	281.056	281.500
Bijdrage kosten reactief toezicht	32.500	32.500	32.500
Projectsubsidie:			
Bouwen aan Vertrouwen		130.000	
Bouwen aan Vertrouwen media-inkoop		30.000	
Totaal	314.000	473.556	314.000

18. Bijdragen van aangesloten leden € 226.871				
Aantal		Jaarlijkse bijdrage van:		
2017	2016			
352	351	Gemeenten	205.000	226.871
	6	Bedrijven en instellingen	1.000	725
		Totaal	206.000	226.871
				223.947

19. Bijdragen van Collectieplaninstellingen € 36.802			
De Collectieplaninstellingen hebben zich verbonden jaarlijks 1 promille van hun brutocollectieopbrengst van het voorgaande jaar te betalen.			
25 Collectieplaninstellingen	38.000	36.802	40.853

20. Inkomsten beoordelingen € 1.494.386					
begroot	werkelijk				
	2017	2017			
218	150	75	Categorie A	54.500	26.381
101	114	14	Categorie B	50.500	36.485
84	70	7	Categorie C	241.500	250.669
184	179	4	Categorie D	1.164.500	1.180.851
		158	Eenmalige stelselbijdrage		352.000
		71	CBF-Keur hertoetsingen		235.125
		239	CBF-Keur jaarbijdragen		879.401
		20	CBF-Certificaat hertoetsingen		10.510
		88	CBF-Certificaat jaarbijdragen		37.151
			Totaal	1.511.000	1.494.386
					1.539.171

De inkomsten onder categorie A-D betreft nieuw erkende organisaties in 2017 en de jaarlijkse bijdrage van erkende organisaties voor 2017.

Vanaf 2017 is het systeem veranderd waardoor er een andere categoriale indeling is ontstaan.

21. Overige inkomsten € 2.091			
Rente deposito- en spaarrekeningen	2.000	2.052	6.696
Diversen		39	3.727
Totaal	2.000	2.091	10.423

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
LASTEN			
22. Personeelskosten € 1.508.726			
a. Salarissen	989.700	915.093	973.019
Sociale lasten	196.100	187.964	183.720
Pensioenlasten	139.900	153.320	121.186
	1.325.700	1.256.377	1.277.925
Indirecte personeelskosten	76.400	31.353	66.796
Ziekengeld		-38.765	-32.920
Beëindigingsvergoedingen			-43.564
Interim-directie			18.660
Inhuur derden	100.000	259.761	81.308
Totaal	1.502.100	1.508.726	1.368.205

In 2017 zijn twee vacatures ingevuld met inhuur. Daarnaast is een tijdelijke medewerker ingehuurd om de achterstand bij het invoeren van financiële gegevens in de database in te lopen en een tijdelijke medewerker bij de afdeling Communicatie en Marketing.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
Ad a. Salarissen € 915.093			
Brutoloon	852.800	783.034	846.981
Vakantiegeld	66.100	67.414	66.681
Eindejaarsuitkering	70.800	66.553	70.638
Mutatie waardering verlofuren per 31-12		-1.908	-11.281
Totaal	989.700	915.093	973.019

De post salarissen is lager uitgevallen dan begroot. Dit is voornamelijk veroorzaakt door het niet invullen van vacatures.

Enkele kengetallen:			
Aantal medewerkers per 31-12	20	20	19
Aantal mannen per 31-12	9	8	9
Aantal vrouwen per 31-12	11	12	10
Gemiddelde bezetting (in fte's)	18,67	18,53	16,8
Gemiddelde bruto loonkosten (per fte)	53.010	49.384	57.918

DIRECTIESALARIS

Dienstverband directeur/bestuurder

Naam: T.R. de Wilde
 Aard dienstverband: onbepaald
 Uren (voltijds werkweek): 36 uur (parttime%: 100)
 Periode: 01-01 t/m 31-12 (datum in dienst 01-02-2016)
 Bezoldigingsregeling: CBF salarisschalen 17/9

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016*
Brutoloon/-salaris	94.476	94.479	84.392
Vakantiegeld	7.446	7.446	2.455
Eindejaarsuitkering	7.842	7.825	6.368
Totaal jaarinkomen	109.764	109.750	93.215
SV-lasten (werkgeversdeel)	13.998	9.462	8.362
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	17.709	16.741	13.283
Overige vergoedingen	4.068	4.368	5.517
Totaal overige lasten en vergoedingen	35.775	30.571	27.162
Totaal personeelskosten directeur	145.539	140.321	120.377

*De vergelijkende cijfers over het jaar 2016 hebben betrekking op elf maanden.

Bezoldiging Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging van het CBF, middellijk noch onmiddellijk. Ook worden aan hen geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
23. Huisvestings- en inrichtingskosten € 147.915			
a. Huur inclusief servicekosten	110.000	105.498	111.442
Afschrijving aanpassing kantoorruimte	15.500	21.152	8.293
Onderhoud- en schoonmaakkosten	9.000	9.466	8.955
Verzekeringen en gemeentelijke heffingen	2.000	2.499	457
Kleine investeringen	1.000	3.000	6.700
Verhuizing CBF	14.500	6.300	32.175
Totaal	152.000	147.915	168.022

Ad a. Huur inclusief servicekosten

Dit betreft de door VastNed Offices/Industrial N.V.(thans NSI N.V.) in rekening te brengen huursom. Op 1 maart 2017 is een huurovereenkomst ingegaan voor een periode van vijf jaar.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
24. Bureau- en organisatiekosten € 214.347			
Portokosten	5.000	2.290	4.429
Telefoonkosten	6.000	5.601	3.792
Kantoorartikelen en kopieerkosten	23.000	19.766	25.558
a. Automatiseringskosten	123.300	158.246	175.948
Accountantskosten	10.000	11.380	10.000
Representatiekosten	15.000	4.959	2.266
Reis- en verblijfskosten personeel	2.500	3.773	3.324
Afschrijving inventaris	1.000	960	3.609
Overige organisatiekosten	12.000	7.372	11.206
Totaal	197.800	214.347	240.132

Ad a. Automatiseringskosten

De hogere realisatie van automatiseringskosten in 2017 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt doordat in 2017 een aantal niet begrote verbeteringen zijn doorgevoerd in de software voor het uitvoeren van toetsingen.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
25. Specifieke kosten en activiteiten € 302.441			
a. Drukkosten jaarverslagen	8.500	-2.372	-22.872
Druk- en kopieerkosten mededelingen/brochures	5.000		
Kosten internationale activiteiten ICFO	2.000	1.270	1.588
Kosten informatie en documentatie	5.000	16	2.096
Kosten bijeenkomsten, congressen e.d.	5.000	465	746
Kosten Keurmerken	1.500		4.046
Bijdrage aan Raad voor Accreditatie	15.000	17.148	513
Kosten colleges en commissies	1.000	74	217
b. Kosten uitvoering publiciteitsplan	87.000	264.738	30.979
Kosten juridische advisering	15.000	3.267	25.468
Extern onderzoek		5.445	13.845
Kosten beleidsontwikkeling	44.000	12.390	
Kosten digitalisering archief			33.940
Extern advies beoordelingen	10.000		
Totaal	199.000	302.441	90.566

Ad a. Drukkosten jaarverslagen € -2.372

De negatieve kosten worden verklaard doordat in 2017 reserveringen vanuit voorgaande jaren zijn gecorrigeerd.

Ad b. Kosten uitvoeren publiciteitsplan € 264.738

• Kosten mediacampagnes	50.000	246.661	
• Advertenties/stoppers e.d.	12.000	6.960	4.316
• Kosten stands congressen	7.500		2.534
• Kosten internet, website	12.500	6.277	19.116
• Kosten posters, stickers en andere materialen	1.000		312
• Abonnement knipselkrant e.d.	4.000	4.840	4.701
Totaal	87.000	264.738	30.979

De kosten voor uitvoeren publiciteitsplan zijn hoger dan begroot. De reden hiervoor is dat in 2017 meer is geïnvesteerd in mediacampagnes. Daarnaast is onder 'Subsidie van de overheid' een bedrag van € 160.000 opgenomen als projectsubsidie ter dekking van de uitgaven van deze mediacampagnes.

In de post mediacampagnes zijn de lasten met betrekking tot de Impact Challenge bruto weergegeven. Ontvangen partnerbijdragen ad € 47.000 zijn in mindering gebracht op de gepresenteerde lasten.

	Begroting 2017	Werkelijk 2017	Werkelijk 2016
26. Strategische herpositionering toezicht € 0			
Beëindigingsvergoedingen			54.014
Coördinator inrichting validatiestelsel			14.197
Inhuur derden projectbegeleiding			12.594
Voorziening opleidingen			40.000
	0	0	120.805
27. Eenmalige wervingscampagne € 0			
Communicatie introductie erkenningsstelsel			170.951
	0	0	170.951

Bestemming saldo 2017 € 82.920

Voorstel om het overschot/tekort als volgt te verwerken in het eigen vermogen:
besteedbaar vermogen:

· onttrokken aan de algemene reserve (exploitatietekort)	-14.900		
· toegevoegd aan de algemene reserve (exploitatieoverschot)		82.920	97.070
· onttrokken/toegevoegd aan bestemmingsfonds introductie erkenningsstelsel			-150.000
Totaal	-14.900	82.920	-52.930

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin maart 2018 is bericht ontvangen van de Raad voor Accreditatie dat, naar aanleiding van de uitgevoerde herbeoordeling, een positief advies zal worden gegeven voor het opheffen van de vrijwillige schorsing en de continuering van de accreditatie ten behoeve van de besluitvorming door de Commissie Accreditaties.

Accountants

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

Aan de aandeelhouders van
Centraal Bureau Fondsenwerving

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving te Amsterdam gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

An independent member of Baker Tilly International

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly Berk N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gepubliceerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Accountants

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

An independent member of Baker Tilly International

2/4

Accountants

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Accountants

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de Raad van Toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 16 maart 2018

Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

H.R. Dikkeboom RA
Partner Audit

